

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

**СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
МЕТОДОЛОГІЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИХ  
ДОСЛІДЖЕНЬ**

освітньо-професійна програма Германські мови і переклад (англійська та  
німецька мови)  
спеціальність 035 Філологія  
спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),  
перша – англійська  
галузь знань 03 Гуманітарні науки  
освітній ступінь Магістр

Розробник:

**Рева Ірина,**

ст. викладач. кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант :

**Тагільцева Яніна,**

к. філол. н., доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Полтава, 2022 р.

<b>Назва навчальної дисципліни</b>	<b>Методологія лінгвістичних і перекладознавчих досліджень обов'язковий компонент ОПП</b>
<b>Назва структурного підрозділу</b>	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
<b>Контактні дані розробників, залучених до викладання</b>	Викладач: <b>Рева Ірина</b> , ст. викладач. Контакти: ауд. 456а, 458, навчальний корпус № 4 e-mail: <a href="mailto:iryna.reva@pdaa.edu.ua">iryna.reva@pdaa.edu.ua</a> сторінка викладача: <a href="https://www.pdaa.edu.ua/people/reva-iryna-anatoliyivna">https://www.pdaa.edu.ua/people/reva-iryna-anatoliyivna</a>
<b>Рівень вищої освіти</b>	другий (магістерський) рівень вищої освіти
<b>Спеціальність</b>	035 Філологія
<b>Попередні умови для вивчення дисципліни</b>	Загальна теорія і практика перекладу, усний послідовний двосторонній переклад, лінгвокраїнознавство, порівняльна типологія англійської мови, переклад текстів аграрного спрямування англійською і німецькими мовами, практичний курс першої іноземної мови (англійська)

### **Заплановані результати навчання**

**Мета вивчення навчальної дисципліни:** полягає в формуванні здатності самостійно організовувати та проводити науково-пізнавальну діяльність в певному тематичному контексті із використанням методологічних засобів дослідження проблем перекладу; ознайомленні студентів із підходами до аналізу мовного матеріалу в рамках перекладознавчого підходу; демонструванні студентам основних методів та методик проведення лінгвістичного аналізу тексту та перекладу; допомогти студентам із формулюванням завдань та методів майбутнього дослідження.

**Основні завдання навчальної дисципліни:** навчити студентів розрізняти і використовувати різні види трансформацій, що застосовуються при перекладі прозових і поетичних творів / текстів; довести до студентів погляди найвизначніших перекладознавців на різні способи перекладу; навчити студентів працювати із різними джерелами інформації

#### **Компетентності:**

##### **Загальні:**

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

##### **Фахові:**

- ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
- ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією обраній галузі філологічних досліджень.

### Програмні результати навчання, ПРН:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

### Програма та структура навчальної дисципліни Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб.	с.р.
<b>Тема 1.</b> Система лінгвістичної та перекладацької методології в контексті лінгвофілософського підходу до мови.	22	4	4	–	14	18	2	–	–	16
<b>Тема 2.</b> Сучасна парадигма дескриптивного та прескриптивного підходів у сучасному науковому термінолексиконі.	18	2	4	–	12	16	–	–	–	16
<b>Тема 3.</b> Понятійно-технологічна характеристика інтерпретативних проєктивних методик у науковому дослідженні.	20	2	4	–	14	18	2	–	–	16
<b>Тема 4.</b> Теоретико-концептуальні основи сучасних моделей перекладу.	14	2	4	–	8	18	–	2	–	16
<b>Тема 5.</b> Трансформаційна модель. Типи еквівалентності перекладу.	18	2	4	–	12	16	–	–	–	16
<b>Тема 6.</b> Семантична модель. Змістовні компоненти вихідного тексту.	14	2	2	–	10	18	–	2	–	16
<b>Тема 7.</b> Специфіка комунікативної моделі перекладу. Взаємозв'язок оригіналу та перекладу.	14	2	2	–	10	16	–	–	–	16
Навчальна практика	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Індивідуальні завдання:	40	–	–	–	–	40	–	–	–	40

<b>Усього годин</b>	<b>120</b>	16	24	–	<b>80</b>	<b>120</b>	4	4	–	<b>112</b>
<b>ЗАЛІК</b>	<b>1</b>	–	–	–	<b>1</b>	–	–	–	–	–

### Оцінювання результатів навчання

#### Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання									
	Опитування		Виступи студентів при обговоренні питань		Виконання завдань на практичних заняттях		Написання есе		Залік	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН1	2	3	2	3	3	5	5	9	3	5
ПРН7	2	3	2	3	3	5	5	9	3	5
ПРН11	2	3	2	3	3	5	5	9	3	5
ПРН15	2	3	2	3	3	5	5	9	3	5

#### Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти					
	Опитування	Виступи студентів при обговоренні питань	Виконання завдань на практичних заняттях	Написання есе	Залік	Разом
<b>Тема 1.</b> Система лінгвістичної та перекладацької методології в контексті лінгвофілософського підходу до мови.	2	2	2	9	–	15
<b>Тема 2.</b> Сучасна парадигма дескриптивного та прескриптивного підходів у сучасному науковому термінолексиконі.	2	2	2	9	–	15
<b>Тема 3.</b> Понятійно-технологічна	2	2	2	8	–	14

характеристика інтерпретативних проєктивних методик у науковому дослідженні.						
<b>Тема 4.</b> Теоретико-концептуальні основи сучасних моделей перекладу.	2	2	2	8	–	14
<b>Тема 5.</b> Трансформаційна модель. Типи еквівалентності перекладу.	2	2	2	8	–	14
<b>Тема 6.</b> Семантична модель. Змістовні компоненти вихідного тексту.	2	2	2	8	–	14
<b>Тема 7.</b> Специфіка комунікативної моделі перекладу. Взаємозв'язок оригіналу та перекладу.	2	2	2	8	–	14
<b>Разом</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>58</b>		<b>100</b>
<b>Залік</b>						
<b>Разом</b>						<b>100</b>

### Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

### Політика навчальної дисципліни

#### Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/etychnyy-kodeks.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

#### Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, словники, відеоролики.

#### Рекомендовані джерела інформації

##### Основні

1. Гладуш Н.Ф. Self Study English Course: навч. посібник з англійської мови. Київ: Освіта України, 2010. 324 с.
2. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу: навч. посіб. Київ: Юніверс, 2013. 280 с.

3. Стріха М. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. Київ: Факт, 2006. 344 с.
4. Струк І.В. Методологія та організація перекладознавчих досліджень. Херсон, 2020. 56 с.
5. Чередниченко О. Про мову і переклад. Київ: Либідь, 2017. 248 с.
6. Черноватий Л. Енциклопедія перекладознавства. Вінниця: Нова книга, 2020. 238 с.
7. Рева І.А. Граматичні трансформації у ліриці Дж.Г. Байрона Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: Серія «Філологічні науки». Старобільськ, 2019. Вип. 2 (325). С.221 – 228.
8. Рева І.А. Аспекти перекладу фразеологічних єдностей в творі „Копійчаний роман” Б. Брехта Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: Серія «Філологічні науки». Старобільськ, 2020. Вип. 3 (334). – С.82 – 88.
9. Рева І.А. Текст як мовленнєвий феномен у романі «Нудота» Ж.-П. Сартра Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Київ: Серія: Філологія. Соціальні комунікації». Том 31 (70) № 2, 2020. С. 72 – 75.
10. Рева І.А. Синтаксичні трансформації в романі «Гра в бісер» Г. Гессе Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка». Дрогобич, 2020. Вип. 29. С. 122 – 127.
11. Рева І.А. Натуралістична концепція мови в романі «Череве парижа» Е. Золя Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка». Дрогобич, 2020 С.50 –57. Вип. 30.).
12. Рева І.А. Експресивний компонент емоційного реагування перекладача в усному послідовному двосторонньому перекладі Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: Серія «Філологічні науки». Старобільськ, 2020. Вип. 4 (335). С.177 – 186.
13. Рева І.А. Літературний текст в процесі письмового перекладу на прикладі роману «Маліна» І. Бахман Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». Одеса, 2021. С.119 – 123.
14. Тороп П. Тотальний переклад. Вінниця: Нова книга, 2015. 264 с.
15. Шаравара Т.О., Рева І.А. Методологічні рівні навчання в лінгвістичних і перекладознавчих аспектах Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика». Полтава: Полтавський державний аграрний університет, 2022. С. 276 – 281.

## Допоміжні

1. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова Книга, 2011. 448 с.
2. Шмігер Т. Історія перекладознавства XX сторіччя. Київ, 342 с. Bassnett S., Lefevere A. Translation, History and Culture. London and New York: Pinter, 1990. 280 p.
3. Munday J. Introducing Translation Studies. Theories and Applications. London and New York: Routledge, 2001. 222 p.
4. Turabian K. L. A Manual for Writers of Research Papers, Theses, and Dissertations. Chicago: Univ. of Chicago Press, 2007. 250 p.